

Sinteză privind activitatea Fondului Român de Contragarantare S.A. (FRC)

Fondul Român de Contragarantare, *denumit în continuare FRC*, a fost constituit în temeiul OUG nr.23/2009 *privind înființarea Fondului Român de Contragarantare*, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 190 din 26.03.2009, aprobată cu modificări prin Legea nr.312/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr.692 din 14.10.2009.

FRC a fost înființat în perioada crizei economico-financiare, pentru a contribui la îmbunătățirea accesului la finanțare a întreprinderilor mici și mijlocii , prin preluarea a până la 80% din riscul de credit asociat garantării creditelor și altor instrumente de finanțare pentru IMM.

Contextul macroeconomic în 2015

Stabilitatea financiară la nivelul sistemului financiar –bancar s-a menținut robusta situație confirmată de valorile adecvate ale indicatorilor prudențiali privind solvabilitatea , lichiditatea și gradul de acoperire cu provizioane așa cum sunt relevate în bilanțurile auditate ale băncilor la nivelul anului 2014 .

Principalele provocări la adresa sectorului bancar românesc pentru perioada următoare sunt constituite de reluarea sustenabilă a creditării, prevenirea unor ajustări bilanțiere excesive pe fondul procesului de dezintermediere financiară transfrontalieră, precum și îmbunătățirea indicatorilor de calitate a activelor bancare prin demersurile de curățare a bilanțurilor de credite neperformante, cu efecte pozitive asupra eficienței operaționale și a capacității de intermediere a băncilor.

În România, contextul global de austeritate financiară și reglementare crescută a transformat perioada de expansiune a creditelor într-o perioadă de stagnare .Atât băncile cât și clienții trec printr-o perioadă de ajustări necesare pentru a supraviețui și a se dezvolta cu o disponibilitate mai scăzută a creditelor. În contextul dezintermedierii financiare manifestate la nivelul UE în ultimii ani, atât consumatorii cât și instituțiile vor beneficia de o ofertă mai redusă de credite decât înainte de criză. Aceasta va atrage cel mai probabil dezvoltarea mai rapidă a unor surse și programe de finanțare alternative. Fondurile de investiții (în acest moment există la nivelul Comisiei Europene programe finanțate din fonduri constituite pentru fiecare etapă de dezvoltare a unui IMM), fonduri de pensii și în general noi tipuri de creditori vor încerca să acopere o parte din lacunele lăsate de bănci. Programele europene lansate la nivelul anului 2014 (ex: COSME) aduc în prim-plan componenta de private equity prin finanțarea și garantarea companiilor de tipul venture capital care pot investi în proiecte regionale.

În România, băncile care detin o poziție puternic capitalizată au continuat să finanțeze economia (71% din bilanțurile băncilor sunt credite-2015) deși la niveluri mai scăzute (75% - 2012) utilizând o eficiență mai ridicată în alocarea de fonduri pe principiul “ calitatii contrapartidei” prin țintirea cu preponderență a sectoarelor cu perspective mai ridicate de creștere . În contextul adoptării politicilor de prudențialitate așa cum sunt definite de Convenția de la Basel , la nivelul anului 2015 se constată o scădere accelerată a efectului de levier financiar , raportul credite depozite scăzând sub media de 100%.

Aceasta situatie amelioreaza semnificativ perspectivele de crestere viitoare cu impact asupra reactivarii fenomenului de creditare in intr-o forma relativ timida.

Precum in zona euro, redresarea nivelului creditarii din Romania reprezinta partial o functie a cererii scazute dar care reflecta o consolidare a bilanturilor bancare. Scaderea cu aprox 2% la nivelul anului 2014 a volumului creditelor din sectorul privat in zona euro s-a manifestat in contextul reducerii gradului de indatorare pentru a indeplini cerintele de crestere a capitalului conform Basel III , situatie similara si la nivelul sistemului financiar bancar autohton . In Romania se asteapta o crestere de 2-4% in 2015-2016 data fiind redresarea treptata si fundamentata a economiei.

Comportamentul IMM in relatie cu băncile. Cererea si oferta de credit in relatie cu sectorul IMM înregistrează in al doilea trimestru al anului 2015 același trend raportat la perioada similara a anului 2014. Similar exercițiului precedent, pentru perioada decembrie 2014 – iunie 2015, rezultatele cu privire la ***dificultățile majore întâmpinate în accesarea finanțării de la bănci*** se mențin .Piedicile majore întâmpinate de către companii în accesarea de finanțare sunt: cerințele privind valoarea sau tipul garanției, nivelul prea ridicat al dobânzilor și comisioanelor și clauzele contractuale. (sursa: sondaj BNR privind creditarea sectorului IMM).

In acest context, companiile continuă să se bazeze preponderent pe finanțarea internă, reinvestirea profiturilor sau veniturile din cedarea activelor fiind surse reale de finanțare pentru aceste companii. Deciziile BNR de continuare a procesului de reducere a ratei dobânzii de politică monetară și de scădere a ratelor rezervelor minime obligatorii, împreună cu demararea, la nivelul sistemului bancar, a procesului de scoatere in afara bilanțului a creditelor neperformante, au un rol încurajator in direcția asigurării premiselor unei reluări sustenabile dar inca timide a activității de creditare a companiilor în condiții prudențiale si in contextul solutionarii fenomenului in crestere privind deteriorarea disciplinei la plata. Ratele de profitabilitate la nivelul sistemului bancar sunt slabe si in continua scădere (ROA SI ROE sunt aproape de zero) si din acest motiv piata creditului se confrunta cu politici restrictive pe langa birocratizare si factori inhibitori.

La nivel sectorial cele mai avantajate companii in directia aprobarii finantatilor au fost companiile care activeaza in agricultura și industriile producatoare de bunuri comercializabile (sursa BNR). De fapt sectorul agricol a înregistrat si cea mai mare rata de rambursare din proiecte europene (sursa BNR).

Sectoarele de activitate cele mai afectate de criza creditului sunt cele care inregistreaza indicatori de levier ridicati, lipsa de lichiditati, scadere a productivitatii, blocaje operationale (dublarea perioadelor de colectare a creantelor) si anume: comerțul, industria textila, HORECA si industria alimentara. In cazul modului de finantare al companiilor, analistii aproximeaza ca cererea de credite inregistrata in anul 2014 este de aproximativ 10 ori mai mica decat cea din 2008.

Restricțiile de finanțare care au persistat în perioada 2009-2012 și care au avut un caracter mai pronunțat pentru IMM-uri, au determinat companiile mari și foarte mari să joace un rol din ce în ce mai semnificativ de "banci comerciale" pentru clienții acestora (creditul bancar a fost înlocuit cu creditul furnizor), preferând să accepte termene de încasare extinse. Pe fondul acestor modificări structurale din economie, efectul de contagiune și propagare a unor șocuri negative este mult mai rapid în prezent, cu atât mai mult cu cât fenomenul de intrare în insolvență a unui număr în creștere a firmelor mari și foarte mari s-a accelerat în primul trimestru al anului curent. (sursa COFACE)

Numărul de insolvențe în România raportat la 1.000 de companii este cel mai ridicat din regiune, de 45 companii insolvente, de patru ori mai mare decât media pe plan regional. Ponderea companiilor care reușesc să se reorganizeze este de 3%, de zece ori mai mică decât media la nivel regional. (SURSA coface). Insolvențele au fost preponderant provocate de comportamentul defectuos la plata furnizorilor în contextul încasării mai rapide a creanțelor, companiile privind să facă investiții cu ROA chiar negative (sursa COFACE).

Apelarea la fonduri europene se menține la un nivel foarte scăzut. Se observă o creștere a ponderii companiilor cărora le-au fost rambursate astfel de fonduri în perioada octombrie 2014 – iunie 2015, față de semestrul precedent (sursa BNR).

În acest context, în perioada următoare este necesară reluarea finanțării economiei reale și în special a acelor companii care generează valoare adăugată în economie într-un mod sustenabil. În economie există un potențial creditabil important și viabil încă neexploatat aparținând segmentului companii în special IMM-uri (ponderea companiilor cu credite la bănci a fost mereu relativ redusă comparativ cu stocul total de companii active indiferent de faza ciclului economic ; sub 15 la sută din firmele active din România au beneficiat de un credit) (sursa BNR)

Interesul trebuie să se îndrepte înspre companii cu leverage scăzut, care pînă în prezent au preferat autofinanțarea și care în contextul decalajelor ciclurilor operaționale, a noilor proiecte de investiții, a oportunităților privind accesarea de fonduri europene pot avea nevoi reale de finanțare. Comisa Europeană a lansat în 2014 în contextul premiselor Strategiei Europa 2020, o serie de programe europene pentru dezvoltarea antreprenorială și stimularea competitivității și inițiativei la nivel regional (COSME, Horizon 2020), programe la care IMM – urile autohtone ar trebui să fie încurajate să aplice. Aceste programe au o componentă de susținere a pieței de capital private, ca sursă alternativă de finanțare a sectorului IMM la nivel regional, componentă care ar trebui dezvoltată în contextul dezintermedierii financiare și a politicilor restrictive adoptate de bănci în direcția alocării de capital companiilor start-up fără istoric de creditare.

Creditarea sectorului IMM

Conform analizelor BNR, variația creditului acordat sectorului privat și-a redus ușor valoarea negativă, evoluția reflectând în principal atenuarea contracției componentei în valută (exprimată în euro), asociată efectului statistic al creșterii cursului de schimb EUR/CHF și respectiv EUR/USD; dinamica împrumuturilor în lei a continuat să se reducă ușor, însă s-a menținut foarte înaltă din perspectiva ultimilor șase ani.

Ponderea medie a componentei în valută în totalul creditului acordat sectorului privat și-a prelungit scăderea (56,3 la sută, minimum înregistrat din trimestrul IV 2008 până în prezent).

Evoluțiile consemnate la nivelul principalelor categorii de clienți s-au corelat doar parțial cu rezultatele Sondajului BNR privind creditarea companiilor nefinanciare și a populației, acesta punând în evidență așteptări de creștere generalizată a cererii de credite și perspective mixte ale standardelor de creditare – relaxare pe segmentul companiilor și potențiale înăspriri pe cel al creditelor pentru locuințe. Astfel, dinamica anuală a creditelor acordate societăților nefinanciare și-a reaccentuat scăderea, pe seama declinului mai pronunțat consemnat de variația creditelor în lei pe termen scurt și de cea a împrumuturilor în valută pe termen mediu.

În schimb, rata de creștere a creditelor acordate populației a continuat să-și atenueze valoarea negativă, beneficiind de prelungirea dinamicii robuste a împrumuturilor pentru locuințe și de temperarea contracției în termeni anuali a celorlalte categorii de credite.

Astfel, Sondajul BNR privind creditarea companiilor nefinanciare, publicat în luna mai a.c. evidențiază pentru trimestrul II 2015 următoarele:

- a avut loc o relaxare marginală a condițiilor de creditare, indiferent de tipul împrumutului. *În structură*, instituțiile de credit au acționat în sensul unei relaxări marginale a standardelor de creditare, indiferent de dimensiunea companiilor sau maturitatea creditelor. La nivel agregat, principalii factori care au influențat modificarea standardelor de creditare ale băncilor autohtone au fost deciziile de politică monetară ale BNR, dar și așteptările pozitive cu privire la situația economică generală.
- **termenii creditării** referitori la *spread*-ul ratei medii de dobândă a împrumutului față de ROBOR au fost relaxați moderat, în timp ce în cazul cerințelor de colateral/garanții și costurilor creditării, altele decât dobânzile, băncile au aplicat o relaxare marginală. Ceilalți termeni au fost menținuți la un nivel similar trimestrului anterior.
- a avut loc o creștere moderată a cererii de împrumuturi a companiilor, indiferent de dimensiunea firmei sau tipul creditului.
- **riscurile asociate companiilor**, clasificate în funcție de sectorul de activitate al acestora, și-au menținut evoluția mixtă. În ramuri de activitate precum tranzacțiile imobiliare, intermedierea financiară și energie riscul de credit este considerat ca fiind în creștere, în vreme ce singurul sector pentru care instituțiile de credit percep un risc în scădere față de trimestrul anterior este „*Transport, comunicații, poștă*”. În funcție de dimensiune, băncile percep un risc de credit în creștere pentru microîntreprinderi, în timp ce în cazul întreprinderilor mici, respectiv celor mijlocii acesta este considerat în scădere. Pentru corporații, instituțiile de credit apreciază că riscurile s-au menținut constante comparativ cu trimestrul anterior.

Activitatea și situația actuală a FRC

Activitatea desfășurată de FRC a avut în vedere obiectivele și măsurile prevăzute în Programul de activitate pe anul 2015, elaborat pe baza Strategiei FRC pentru anii 2011-2013, cu proiecții până în anul 2015, inclusiv în ceea ce privește demararea acțiunilor necesare privind dezvoltarea mecanismului de acordare a contragaranțiilor în contextul noii viziuni privind perfecționarea activității FRC adoptate în luna iulie 2013.

De la înființare și până în prezent FRC a acordat un număr de **21.985 contragaranții**, în valoare totală de **3.923 mil. lei**, pentru un număr de **10.730 IMM-uri beneficiare**, contribuind la accesarea unui volum de finanțări de **11.857 mil. lei** și la sprijinirea creării și menținerii - în regim agregat - a unui număr de **183.205 locuri de muncă**.

În aceeași perioadă, FRC a făcut plăți doar pentru un număr de 250 de contragaranții, iar pentru un număr de 740 contragaranții riscul de credit al IMM s-a produs, de unde rezultă că doar 4% din creditele contragarantate au devenit neperformante, ceea ce reprezintă un procent mult sub nivelul de 20%, înregistrat în perioada 2010-2014 de sistemul bancar.

Începând cu data de 01.07.2014 mecanismul de acordare a contragaranțiilor a fost grav perturbat de condițiile și criteriile de eligibilitate revizuite ca urmare a măsurilor dispuse de auditorii Curții de Conturi, ajungându-se practic la blocarea integrală a activității de contragarantare.

Totodată, reconsiderarea și aplicarea unor criterii suplimentare de analiză a cererilor de executare a contragaranțiilor a creat distorsiuni importante în mecanismul de plată, a afectat grav funcționalitatea sistemului de garantare - contragarantare și încrederea sistemului financiar-bancar în caracterul irevocabil și necondiționat al contragaranțiilor.

În contextul menționat, conducerea FRC a fost preocupată permanent de identificarea unor soluții pentru relansarea activității de contragarantare, principalele obiective referindu-se la:

- Fundamentarea și inițierea demersurilor pentru modificarea și completarea condițiilor de acordare a contragaranțiilor, aprobate prin Ordinul MECMA nr.2199/2011, cu modificările și completările ulterioare, acțiune concretizată **prin emiterea Ordinului pentru aprobarea Condițiilor de acordare a contragaranțiilor de către Fondul Român de Contragarantare S.A. nr. 489/02.04.2015 prin care se abrogă Ordinul nr. 2199/2011.**
- **implementarea noilor condiții de acordare a contragaranțiilor, respectiv corelarea în consecință a prevederilor din schemele/convențiile de contragarantare cu prevederile din noul Ordin.**

Astfel, au fost analizate și aprobate modificările la cadrul de reglementare al activității de contragarantare, scheme/convenții cadru de contragarantare. De asemenea, a fost realizată redenumirea schemelor de contragarantare și dezvoltarea câte unei convenții cadru de implementare pentru fiecare schemă în parte, astfel:

- a) *Convenția de contragarantare – contragaranții de valori mici pentru implementarea Schemei de contragarantare destinată sprijinirii accesului la finanțare al IMM -*

contragarantii de valori mici. Obiectul schemei și al convenției îl constituie contragarantiile de valori de până la 100.000 Euro, analiza și acordarea fiind realizate de către FRC pe bază de documente (declarațiile pe propria răspundere ale IMM, certificatul de atestare fiscală și solicitarea de contragarantare) și informații comunicate de fondul de garantare (din CRC, CIP și situațiile financiare ale IMM), iar termenul de răspuns al FRC este de 3 zile lucrătoare.

- b) *Convenția de contragarantare – contragarantii de valori mari pentru implementarea Schemei de contragarantare destinată sprijinirii accesului la finanțare al IMM - contragarantii de valori mari*. Obiectul schemei și al convenției îl constituie contragarantiile de valori de peste 100.000 Euro, analiza și acordarea fiind realizate de către FRC pe baza documentației integrale (declarațiile pe propria răspundere ale IMM, solicitarea de contragarantare, certificatul de atestare fiscală, CRC, CIP, situațiile financiare ale IMM), iar termenul de răspuns al FRC este de 5 zile lucrătoare.
- c) *Convenția de contragarantare – contragarantii dedicate sectorului agricol pentru implementarea Schemei de contragarantare - ajutor de minimis pentru sprijinirea accesului la finanțare a IMM din sectorul agricol*. Obiectul schemei și al convenției îl constituie contragarantiile acordate IMM active în sectorul agricol, analiza și acordarea contragarantiilor fiind realizate de către FRC pe baza documentației integrale (declarațiile pe propria răspundere ale IMM, solicitarea de contragarantare, certificatul de atestare fiscală, CRC, CIP, situațiile financiare ale IMM), iar termenul de răspuns al FRC este de 5 zile lucrătoare.

Având în vedere modificările și completările cadrului de reglementare a activității de contragarantare, **s-a demarat și realizat procesul de consultare și negociere cu fondurile de garantare pentru implementarea acestuia** (semnarea convențiilor pentru contragarantiile de valori mici și agricultura, respectiv acte adiționale la convențiile semnate în anul 2014 pentru contragarantiile de valori mari).

De asemenea, a fost **continuat și finalizat procesul de negociere a convenției de contragarantare dedicate contragarantiilor individuale în valoare de maximum 100.000 EUR, cu Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii S.A. - IFN (FNGCMM)**, concretizat prin semnarea *Convenției de contragarantare – contragarantii de valori mici nr.1/2015*. Prin implementarea acestei convenții se realizează armonizarea mecanismului de contragarantare cu mecanismul de garantare instituit de FNGCMM prin convențiile tip plafon, fiind posibilă și contragarantarea acestora, respectiv depășirea blocajului creat.

Totodată, în discuțiile cu FNGCMM s-a reiterat periodic necesitatea reluării activității de contragarantare, care să poată fi desfășurată nu numai în baza viitoarelor convenții tip plafon de garantare pe care FNGCMM le negociază cu băncile, ci și pe baza actualelor convenții tip plafon de garantare aflate în derulare.

- a) Reprezentanții FNGCIMM și-au exprimat deschiderea spre găsirea unor soluții practice în acest sens, care să nu impună însă încheierea de acte adiționale cu băncile și au avansat ideea selecționării un prim grup de bănci cu care să se inițieze discuții (bănci cu volume mai mari de garanții, interesate și mai flexibile în modul de lucru cu FNGCIMM și care să accepte condițiile pentru contragarantare, fără încheierea actelor adiționale la convențiile plafon în vigoare). Reprezentanții FRC și-au exprimat deschiderea de a participa, împreună cu reprezentanții FNGCIMM, la discuțiile acestora cu băncile referitoare la contragarantarea garanțiilor acordate pe actualele convenții plafon.
- b) FRC a inițiat și invitat FNGCIMM, principalul partener, să participe la analiza de oportunitate privind **dezvoltarea unui nou produs integrat *garanție - contragaranție de portofoliu, ca alternativă la produsele "clasice"***, în scopul relansării colaborării dintre cele două instituții, dar și pentru transmiterea unui semnal pozitiv sectorului IMM și mediului financiar-bancar. În acest scop, a fost constituit un grup comun de lucru cu FNGCIMM, astfel că în data de 14.07.2015 a fost organizată o primă întâlnire la sediul FRC pe acest subiect, în cadrul căreia reprezentanții FRC au prezentat propuneri privind mecanismul de lucru și caracteristicile generale ale produsului.

In cadrul menționat, a fost continuată aplicarea unei conduite la plată prudentiale ca urmare a măsurilor dispuse de Curtea de Conturi prin implementarea Hotărârii AGA nr.47/2015, respectiv (1) continuarea aplicării cerințelor de prudențialitate din Decizia CS nr.75/2014 și (2) amânarea adoptării deciziilor de respingere a cererilor de executare a unor contragaranții corelativ cu aprobarea de către AGA a FNGCIMM a amânării inițierii unor demersuri legale împotriva FRC. Astfel, FRC a făcut următoarele demersuri:

Activitatea de trezorerie

Modalitatea și condițiile în care resursele FRC au fost plasate și/sau investite s-a realizat în conformitate cu Strategia de investire a resurselor financiare ale Fondului Român de Contragarantare pentru anul 2015, aprobată în ședința Consiliului de Supraveghere din data de 20.01.2015. Resursele financiare ale Fondului pot fi investite astfel:

- a) titluri de stat, titluri garantate de stat și titluri de valoare emise de Banca Națională a României;
- b) depozite la termen, certificate de depozit și alte instrumente financiare ale instituțiilor de credit;
- c) obligațiuni și alte titluri de credit emise de instituții financiare internaționale, negociabile pe piața financiară din România;
- d) alte instrumente financiare aprobate de Consiliul de Supraveghere.

Fondul Român de Contragarantare a continuat creșterea expunerii în titluri de stat pe fondul retragerii treptate a plasamentelor din băncile cu capital majoritar grecesc. Astfel expunerea totală a crescut de la 13.090.000 lei (31.03.2015) la 71.290.000 lei la data de 30.06.2015.

La 30.06.2015 resursele financiare ale Fondului Roman de Contragarantare sunt în sumă de 425.408.526 lei. Suma este constituită din valoarea depozitelor (inclusiv dobânzile datorate la 30.06.2015), a conturilor curente la bănci, suma înregistrată în casieria Fondului și alte valori la care se adaugă plasamentele în titluri de stat în valoare de 71.290.000 lei (valoare nominală; valoarea de decontare este de 86.228.425,96). Resursele financiare din depozite și conturi curente plasate la bănci, în sumă de 354.100.636 lei, se regăsesc în depozitele bancare și conturile curente constituite la 19 bănci (Alpha Bank, Volksbank, Piraeus Bank, Banca Românească, Marfin Bank, Libra Bank, RIB, Bancpost, B.C. Feroviara și BRCI la care sunt constituite depozite, iar la Banca Transilvania, BRD, Carpatica, OTP, Garanti, Intesa San Paolo și Nexte numai conturi curente). Respectându-se prevederile Normei privind activitatea de trezorerie expunerile individuale față de băncile depozitare se încadrează în limitele maxime aprobate. În ceea ce privește expunerea FRC față de subsidiarele băncilor cu capital majoritar grecesc, la 30.06.2015, nivelul acesteia este de 34,46% din total depozite, expunere care se încadrează în limita aprobată de maxim 50% din total depozite și certificate de depozit.

Rezultatele financiare încheiate la 30 iunie 2015

A. Venituri

La 30 iunie 2015 au fost realizate venituri din activitatea de bază și venituri financiare în sumă totală de 8.638 mii lei, reprezentând o realizare de **108%** față de valoarea planificată a acestor venituri în sumă de 8027 mii lei.

Veniturile din activitatea de exploatare constând în evidențierea creanțelor rezultate din plata contragaranțiilor achitate fondurilor de garantare în sumă de 3129 mii lei au fost realizate în proporție de 18% față de valoarea planificată de 17.500 mii lei. Motivul nerealizării acestor venituri constă în faptul că dosarele de contragarantare solicitate la plată nu au întrunit condițiile noi impuse de inspectorii Curții de Conturi prin Raportul de control nr.704/28.03.2014.

B. Cheltuieli

La 30 iunie 2015 au fost planificate cheltuieli în suma totală de 91.348 mii lei ce s-au realizat în proporție de 9% respectiv 7.807 mii lei .

Cheltuielile din exploatare au fost realizate în proporție de 9%.

Pe structura cheltuielilor de exploatare se prezintă astfel:

- **Cheltuieli privind stocurile** au fost realizate în proporție de 80% respectiv 126 mii lei față de un planificat de 158 mii lei;

- **Cheltuieli privind serviciile executate de terti** in suma totala de 345 mii lei cuprind cheltuielile privind chiria 330 mii lei, cheltuieli cu intretinerea si reparatiile 2mii si primele de asigurare in valoare de 13mii lei si au fost realizate in proportie de 90%;
- **Cheltuieli cu alte taxe si impozite** in suma de 19 mii lei realizat, reprezinta 8% din suma planificata de 253 mii lei;
- **Cheltuieli cu personalul** au fost realizate in proportie de 78% si cuprind cheltuieli cu salariile in suma de 2.275 mii lei, 84% realizat, bonusuri (cheltuieli sociale prevazute la art. 21 din Codul fiscal si tichetele de masa) in suma de 64 mii lei 67% realizat, cheltuieli aferente contractului de mandat in suma de 952 mii lei 67% realizat, cheltuieli cu asigurarile si protectia sociala, fonduri special si alte obligatii legale in suma de 752 mii lei 79% realizat;
- **Alte cheltuieli de exploatare** suma planificata este de 84.573 mii lei din care s-a realizat doar in proportie de 4% respectiv in suma de 3.040 mii lei si cuprind:
 - cheltuielile cu amortizarea imobiliarilor corporale si necorporale in suma de 82 mii lei realizat si alte cheltuieli reprezentand platile de contragarantii in suma de 3.119 mii lei realizat;
 - **cheltuieli aferente constituirii de provizioane de risc și ajustările pentru deprecierea creanțelor.** Acestea nu au fost efectuate la nivelul planificat de 118 925 mii lei, fiind înregistrate cheltuieli de ajustare pentru deprecierea creanțelor la nivelul contragaranțiilor plătite , respectiv în sumă de 3119 mii lei. Acest nivel redus de plăți a fost deasemenea consecința faptului că inspectorii Curții de Conturi, prin măsurile impuse nu admit să se facă plăți de contragaranții decât dacă societățile au întrunit condițiile introduse de ei prin Raportul de control nr.704/28.03.2014, condiții care sunt suplimentare și uneori chiar exagerate față de practica bancară europeană și nu numai.

Fondul Roman de Contragarantare SA a realizat la 30.06.2015 un profit brut de 3.960 mii lei.

Având în vedere aspectele prezentate la punctele A. și B. rezultă că **gradul de realizare a veniturilor totale este superior gradului de realizare a cheltuielilor totale**, astfel:

- veniturile au fost realizate in principal datorita veniturilor financiare, care au contribuit in proportie de 68% la realizarea veniturilor totale;
- veniturile ce ar fi trebuit realizate pe seama creantelor rezultate in urma platii contragarantiilor prognozate au fost realizate in proportie de numai 18% dar, acest factor a influentat in mod egal si cheltuielile ce ar fi fost generate de obligatiile de plata ale acestor contragarantii;
- gradul scazut de realizare a cheltuielilor bugetate a fost determinat in cea mai mare masura de nerealizarea cheltuielilor nete cu provizioane si ajustari de valoare bugetate, acestea avand cea mai mare pondere in cadrul cheltuielilor totale planificate (73%); aceste elemente de cheltuieli sunt condiționate de volumul de contragaranții solicitate la plată, respectiv volumul celor plătite efectiv, nivelul acestora fiind mult mai scăzut în execuție față de cel planificat.

Această situație s-a datorat și faptului că nivelul executărilor de contragarantii avut în vedere la fundamentarea BVC pe anul 2015 a fost diminuat semnificativ în execuție în contextul în care dosarele de contragarantare solicitate la plată nu au întrunit condițiile impuse de auditul Curții de Conturi prin Raportul de Control nr.704/28.03.2014.

În ceea ce privește identificarea **măsurilor de perspectivă/obiectivelor strategice**, acțiunile avute în vedere au fost cele incluse în Programul de activitate al FRC pentru anul 2015, vizând în principal:

- Diversificarea obiectului de activitate, incluzând produse, programe și servicii complementare celor oferite de alte instituții care derulează în acest moment scheme de susținere pentru IMM-uri (instituții de credit, Ministerul Energiei IMM și Mediului de Afaceri, FNGCIMM, etc.);
- Acordarea de finanțări, microfinanțări, garanții și contragarantii, astfel încât să se asigure o finanțare adecvată diferitelor stadii de dezvoltare al IMM-urilor, în mod special prin intermediul produselor specifice de tipul ajutoarelor de stat permise (de minimis), complementare celor acordate în prezent în condiții de piață de către fondurile de garantare și instituțiile de credit;
- Furnizarea de produse de microcreditare unor organizații înființate de către categorii sociale neeligibile la finanțarea bancară convențională din cauza riscului ridicat: demararea unei afaceri proprii de către șomeri, activitățile artizanilor din industriile creative și inovative, persoanele cu dizabilități, etc.);
- Acompanierea pe parcursul derulării activității IMM cu servicii de consultanță și asistență în business vizând asigurarea dezvoltării eficiente și durabile a afacerii, inclusiv suport tehnic pentru elaborarea proiectelor de finanțare publică
- Asigurarea sustenabilității instituționale

Pentru îndeplinirea obiectului diversificat de activitate, instituția va gestiona fondurile proprii, atrase și o parte din fondurile europene (ESIF) alocate României pentru perioada 2014-2020, pentru instrumente financiare, precum și fonduri în nume și cont stat.